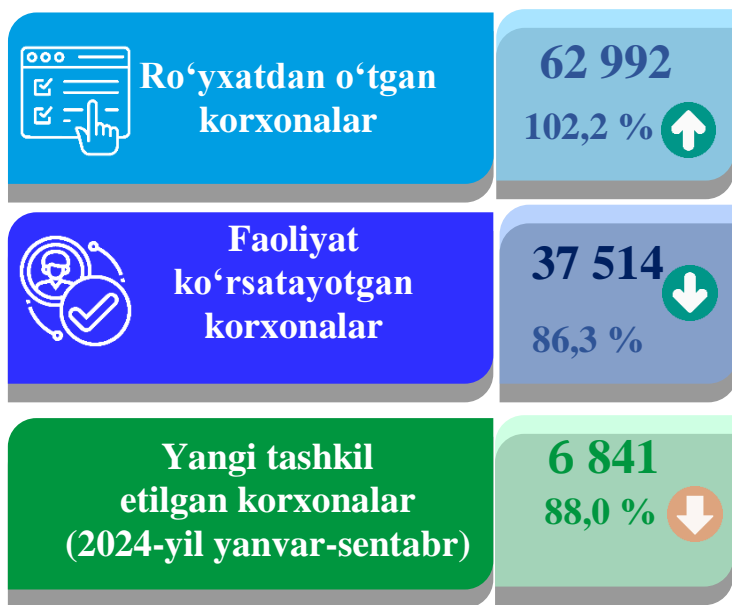

XI. KORXONALAR VA TASHKILOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TA'RIFI

Ro'yxatdan o'tgan korxonalar va tashkilotlar soni

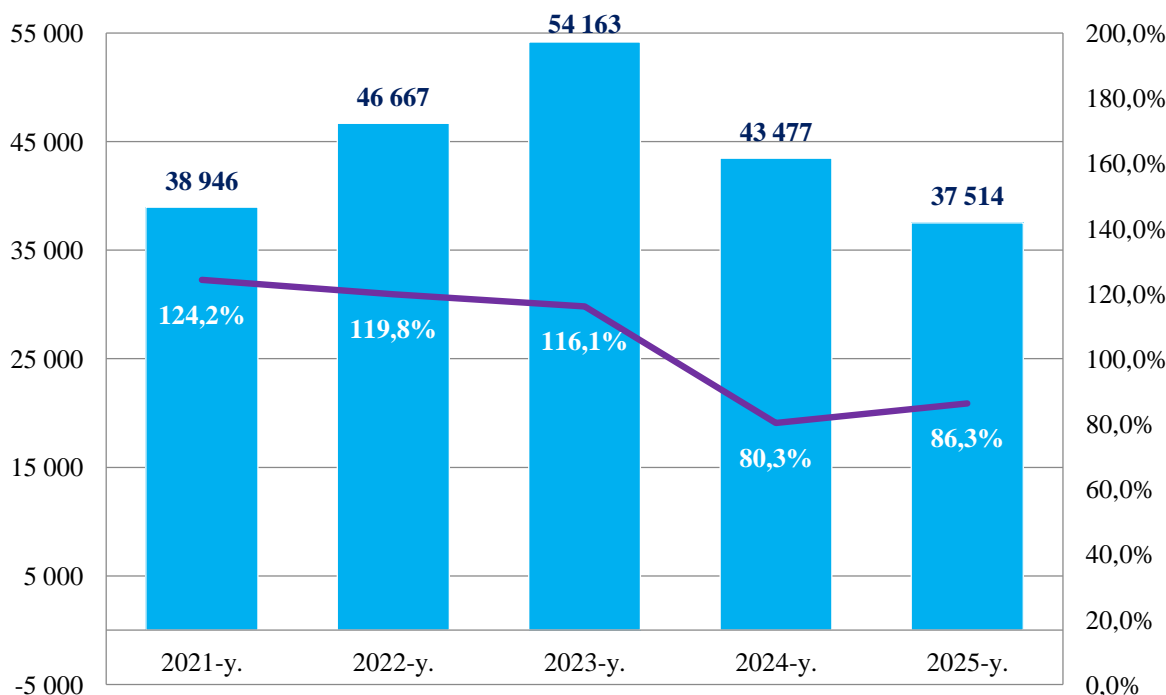
(2025-yil 1-yanvar holatiga ko'ra, birlikda
fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari)

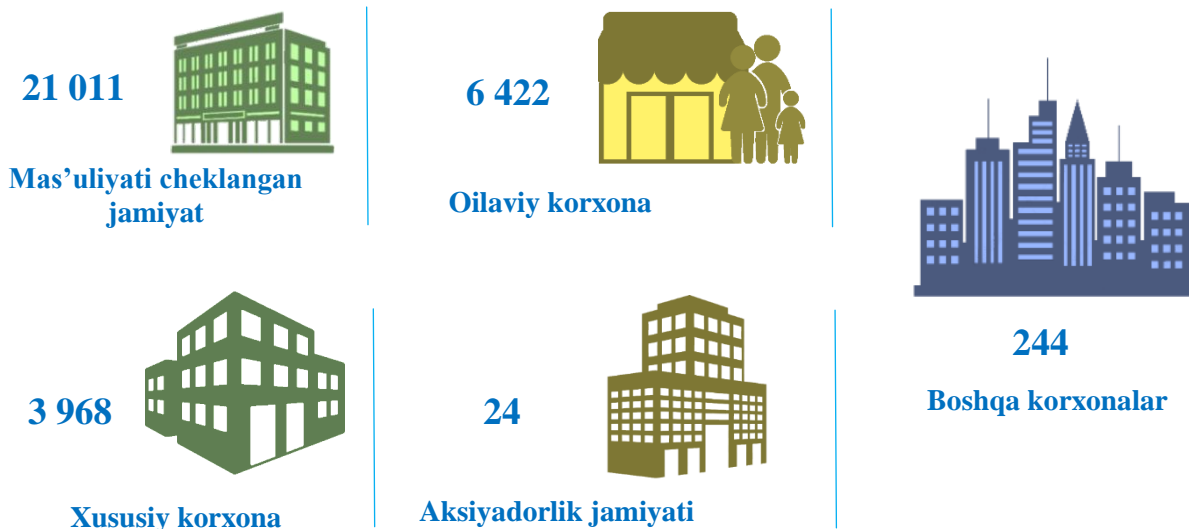
Mamlakatimizda qulay ishbilarmonlik muhitini yaratish va tadbirkorlikni jadal rivojlantirish borasida qator ijobiy o'zgarishlar amalga oshirilmoqda. O'z o'rnida, tadbirkorlik subyektlarini davlat ro'yxatidan o'tkazish va hisobga qo'yish borasida ham qonunchilikda muhim qarorlar qabul qilinib, davlat ro'yxatidan o'tkazish va hisobga qo'yishni avtomatlashtirilgan tizimi bosqichma-bosqich ishlab chiqilib, amaliyotga tatbiq qilinmoqda. Bu esa, aholi hamda xorijiy investorlarning o'z shaxsiy biznesini yo'lga qo'yish va rivojlantirish uchun muhim omil bo'lib xizmat qilmoqda.

Faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni

(2025-yil 1-yanvar holatiga ko'ra, birlikda va o'tgan yilga nisbatan o'sish sur'ati bilan)

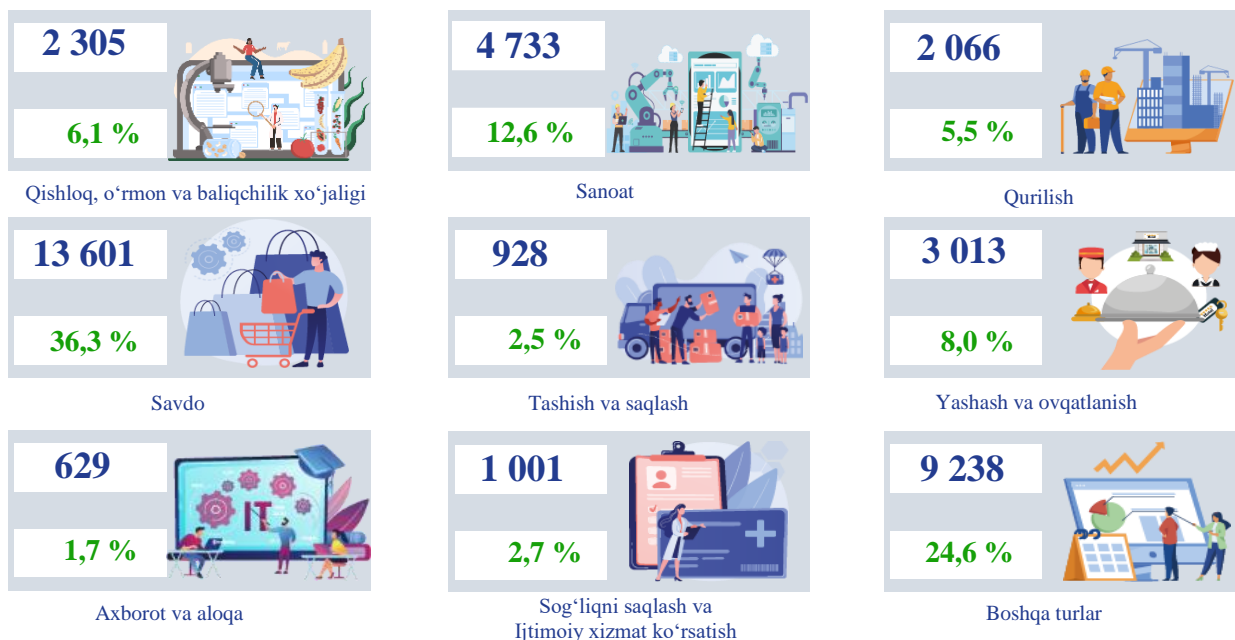
Faoliyat ko'rsatayotgan tijorat korxonalari soni
(tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha
2025-yil 1-yanvar holatiga ko'ra, birlikda)

Faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni
(iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha 1-yanvar holatiga ko'ra, birlikda)

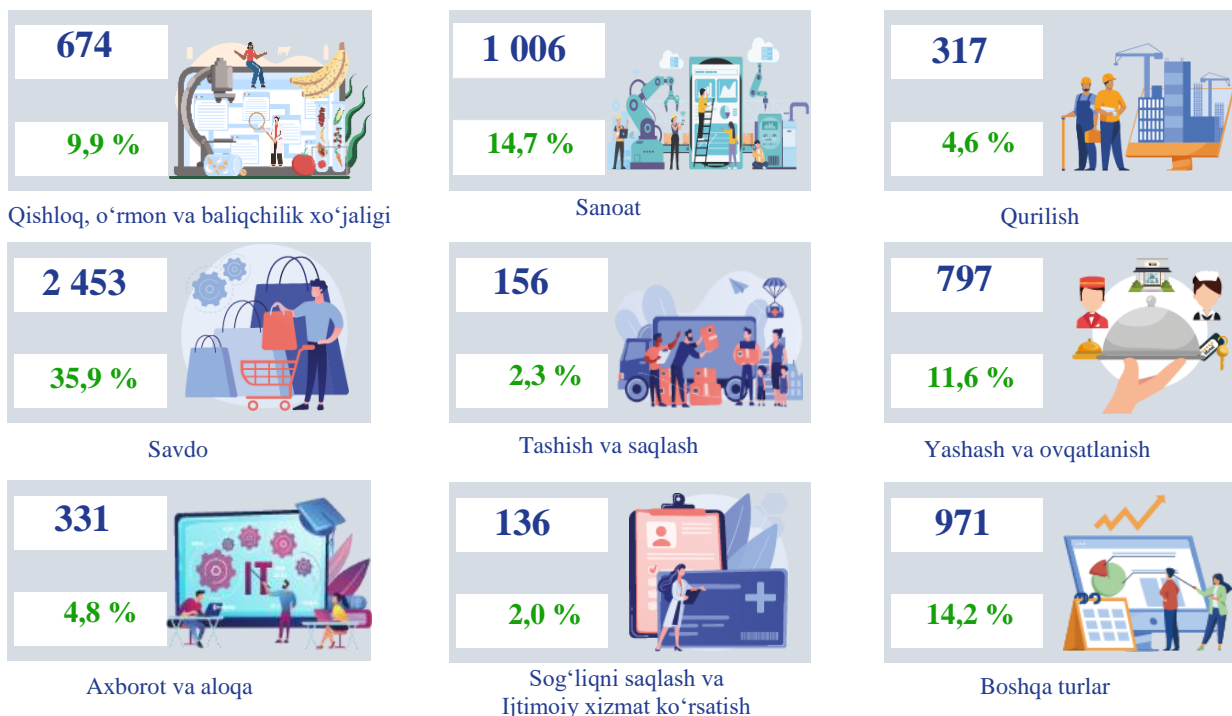
Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

jamiga nisbatan ulushi

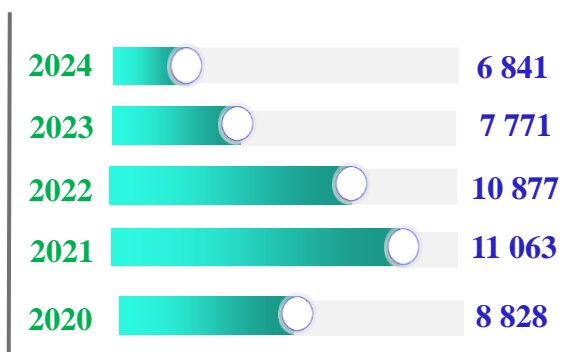
Yangi tashkil etilgan korxonalar va tashkilotlar soni (iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha, 2024-yil yanvar-dekabr oylarida)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

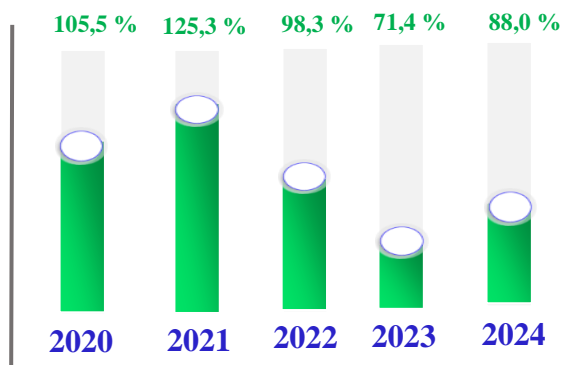

Yangi tashkil etilgan korxonalar va tashkilotlar soni (yanvar-dekabr oylarida, birlikda)

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati, foizda

2024-yil yanvar-dekabr oylarida yangi tashkil etilgan korxonalar va tashkilotlar 6 841 tani 2023-yilning mos davri bilan solishtirilganda 930 taga kamayganligini ko'rish mumkin.

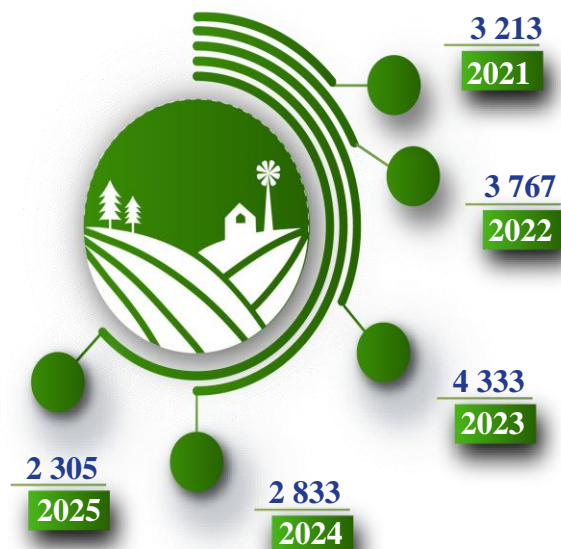
Yangi tashkil etilgan korxonalar va tashkilotlar sonining tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha 2023-yilning mos davri bilan solishtirilganda, xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni 63 taga ko'paygan.

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar to‘g‘risida ma‘lumotlar

2025-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Shahar va tumanlar kesimida

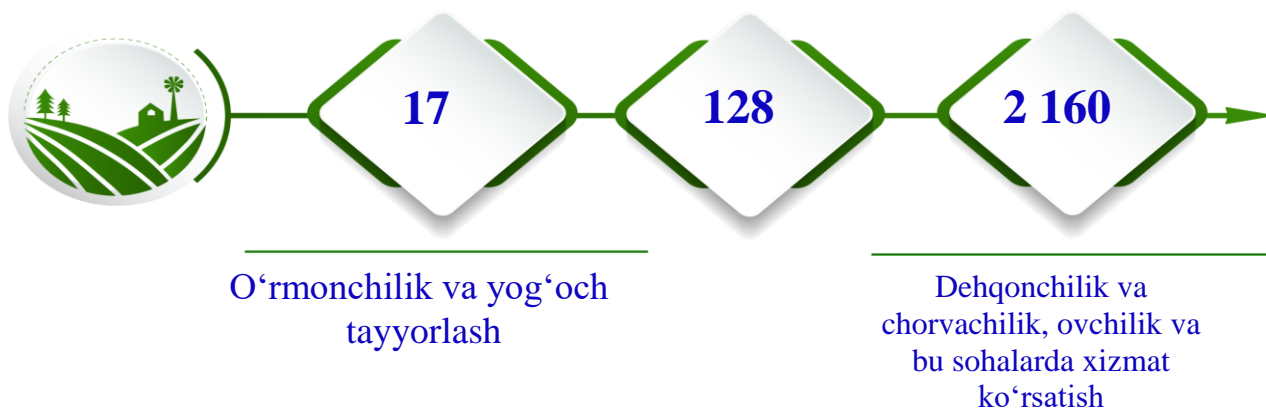
Nurobod t.	320
Kattaqo‘rg‘on t.	283
Pastdarg‘om t.	276
Samarqand t.	269
Bulung‘ur t.	227
Oqdaryo t.	131
Paxtachi t.	109
Payariq t.	102
Ishtixon t.	88
Urgut t.	86
Samarqand sh.	82
Qo‘shrabot t.	80
Jomboy t.	78
Narpay t.	74
Toyloq t.	62
Kattaqo‘rg‘on sh.	38

O‘zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta‘minlashga qaratilgan qishloq xo‘jaligini rivojlantirishning chuqur o‘ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri mevasabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to‘liq ta‘minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy vo‘nalishlardan biriga avlandi.

Baliq ovlash va akvakultura

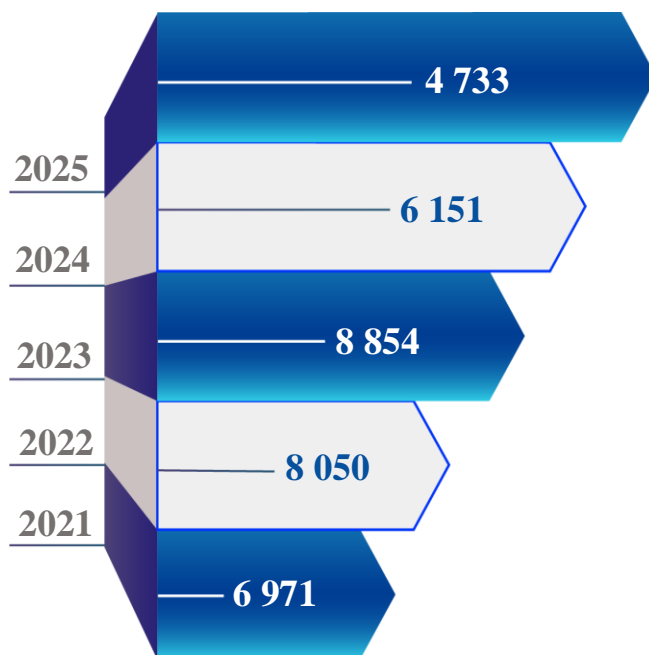

Sanoat yoʻnalishida faoliyat koʻrsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni

(2025-yil 1-yanvar holatiga koʻra, birlikda)

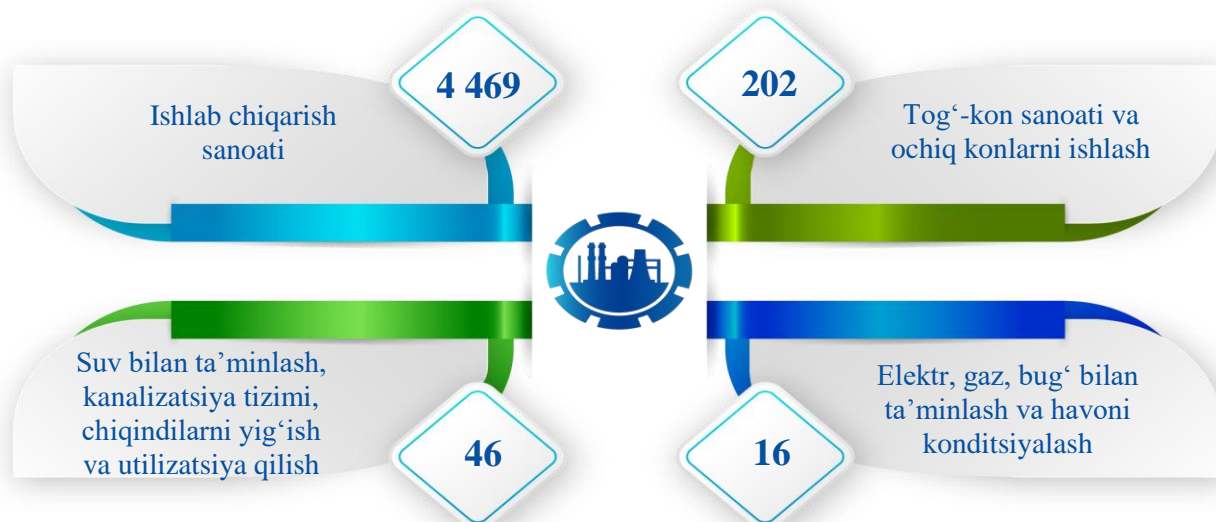
Shahar va tumanlar kesimida

Samarqand sh.	1 045
Urgut t.	682
Samarqand t.	535
Pastdargʻom t.	355
Toyloq t.	230
Jomboy t.	226
Ishtixon t.	220
Kattaqoʻrgʻon t.	207
Kattaqoʻrgʻon sh.	198
Bulungʻur t.	186
Oqdaryo t.	184
Narpay t.	156
Payariq t.	154
Paxtachi t.	130
Qoʻshrabot t.	117
Nurobod t.	108

Sanoat tarmogʻi iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega boʻlgan tarmoqlardan hisoblanadi. Soʻnggi uch yil ichida faoliyat koʻrsatayotgan sanoat korxonalarini sonining oʻzgarish surʻati 53,4 foizni tashkil etgan.

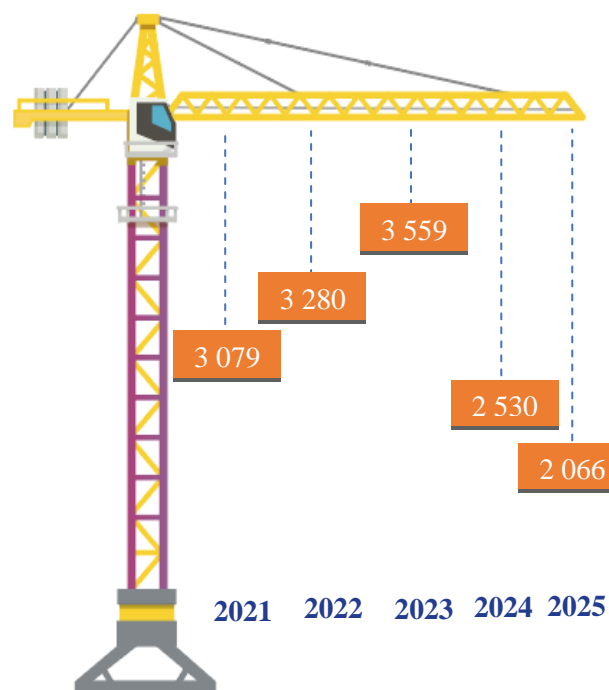
Sanoat korxonalarini soni jami korxonalar va tashkilotlarning 12,6 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan - 94,4 foizini ishlab chiqarish sanoati, 4,3 foizini togʻ-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash, 1,0 foizini suv bilan taʼminlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yigʻish va utilitatsiya qilish va 0,3 foizini elektr, gaz bugʻ bilan taʼminlash va havoni konditsiyalash tashki etgan.

Qurilish faoliyati bilan shug'ullanayotgan korxonalar va tashkilotlar to'g'risida ma'lumotlar
(2025-yil 1-yanvar holatiga ko'ra, birlikda)

Shahar va tumanlar kesimida

Samarqand sh.	740
Payariq t.	161
Pastdarg'om t.	150
Samarqand t.	147
Urgut t.	130
Toyloq t.	96
Oqdaryo t.	90
Kattaqo'rg'on t.	89
Kattaqo'rg'on sh.	86
Ishtixon t.	71
Jomboy t.	68
Narpay t.	56
Bulung'ur t.	48
Qo'shrabot t.	48
Paxtachi t.	43
Nurobod t.	43

Voliyatda qurilish sanoati iqtisodiyotning ustuvor tarmog'i sifatida belgilangan. Qurilish sanoatining yo'nalishlari bo'yicha o'tkazilgan tahlil shuni ko'rsatdiki:

- binolar va inshootlar qurish yo'nalishi 58,4 foizni tashkil etgan;
- fuqarolik obyektlarini qurish yo'nalishi 18,8 foizni tashkil etgan;
- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo'nalishi 22,8 foizni tashkil etdi.

388

Fuqarolik
obyektlarini qurish

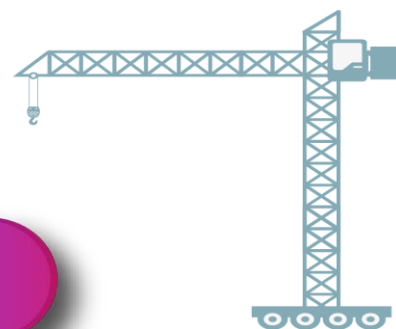

471

Ixtisoslashtirilgan
qurilish ishlari

1 207

Bino va
inshootlar qurish

Savdo sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni

(2025-yil 1-yanvar holatiga ko'ra, birlikda)

Shahar va tumanlar kesimida

Samarqand sh.	3 960
Samarqand t.	1 316
Pastdarg'om t.	1 100
Urg'ut t.	878
Payariq t.	727
Bulung'ur t.	614
Toyloq t.	606
Ishtixon t.	601
Kattaqo'rg'on t.	585
Oqdaryo t.	580
Jomboy t.	549
Narpay t.	535
Kattaqo'rg'on sh.	466
Qo'shrabot t.	399
Paxtachi t.	398
Nurobod t.	287

Tahlillar shuni ko'rsatmoqdaki, viloyatda faoliyat ko'rsatayotgan har uchinchi korxonalar savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 99,7 foizi yoki 13 559 tasi kichik biznes subyektlari hissasiga to'g'ri keladi.

Savdo sohasining yo'nalishlar bo'yicha taqsimoti quyidagicha:

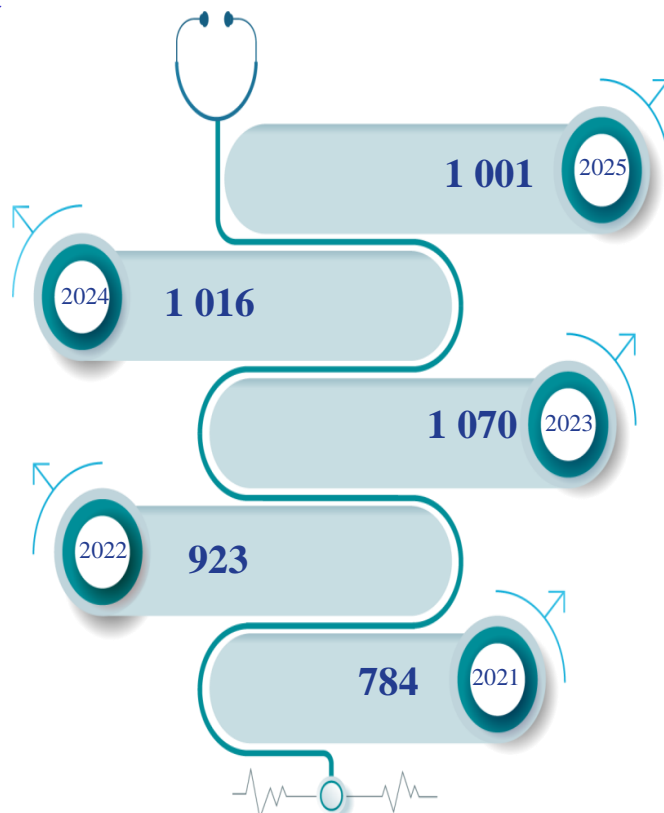
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo'nalishi 70,9 foizni tashkil etgan;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo'nalishida 20,0 foizni tashkil etgan;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta'mirlash yo'nalishida 9,1 foizni tashkil etdi.

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni
(2025-yil 1-yanvar holatiga ko'ra, birlikda)

Shahar va tumanlar kesimida

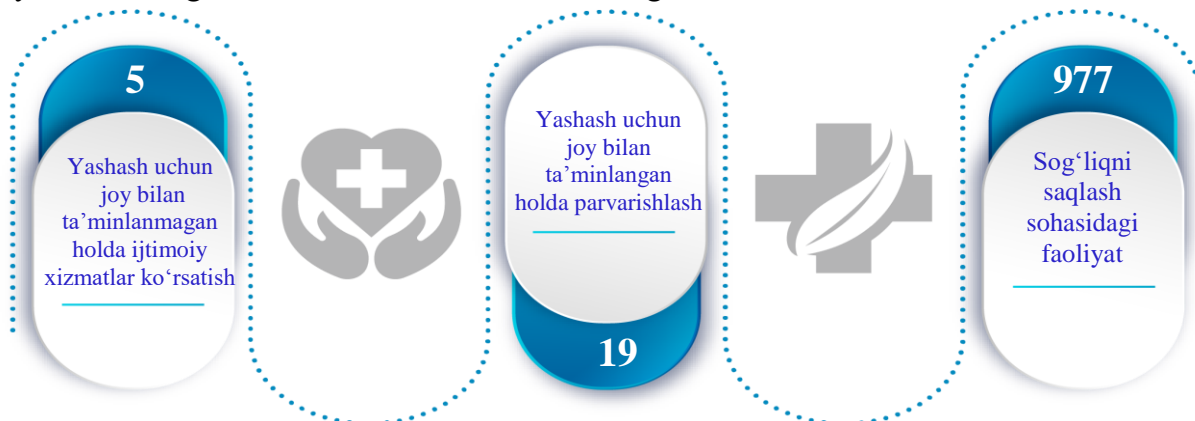
Samarqand sh.	422
Samarqand t.	63
Urgut t.	62
Toyloq t.	52
Ishtixon t.	47
Pastdarg'om t.	46
Nurobod t.	45
Payariq t.	44
Oqdaryo t.	41
Kattaqo'rg'on sh.	38
Jomboy t.	38
Kattaqo'rg'on t.	27
Bulung'ur t.	26
Narpay t.	19
Paxtachi t.	17
Qo'shrabot t.	14

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan jami korxonalar va tashkilotlarning salmoqli qismi – 903 tasi yoki 90,2 foizi tadbirkorlik subyektlari hissasiga to'g'ri kelgan.

Yo'nalishlar bo'yicha tahlillar shuni ko'rsatdiki:

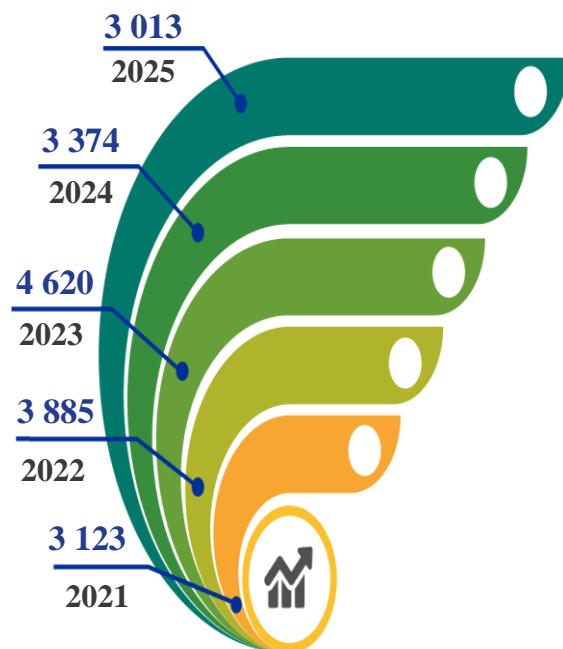
- ushbu sohadagi korxonalar sonining 97,6 foizi sog'liqni saqlash yo'nalishiga to'g'ri keladi;
- yashash uchun joy bilan ta'minlangan holda parvarishlash yo'nalishidagi korxonalar soni 1,9 foizni tashkil etdi;
- yashash uchun joy bilan ta'minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish yo'nalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 0,5 foizini tashkil etdi.

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni (2025-yil 1-yanvar holatiga ko'ra, birlikda)

Shahar va tumanlar kesimida

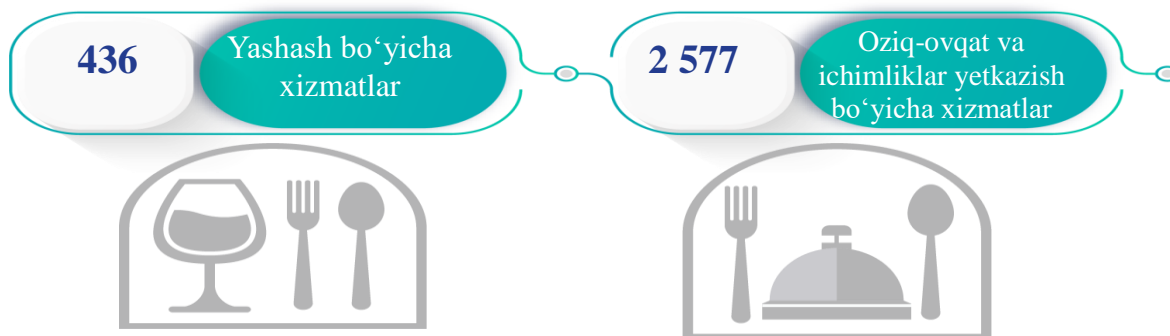
Samarqand sh.	1 291
Samarqand t.	257
Urgut t.	164
Pastdarg'om t.	160
Toyloq t.	136
Payariq t.	134
Kattaqo'rg'on t.	133
Jomboy t.	114
Bulung'ur t.	96
Ishtixon t.	92
Narpay t.	92
Oqdaryo t.	89
Kattaqo'rg'on sh.	88
Nurobod t.	69
Qo'shrabot t.	53
Paxtachi t.	45

2025-yil 1-yanvar holatiga ko'ra, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar soni 3 013 tani tashkil etdi. Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko'rsatdiki:

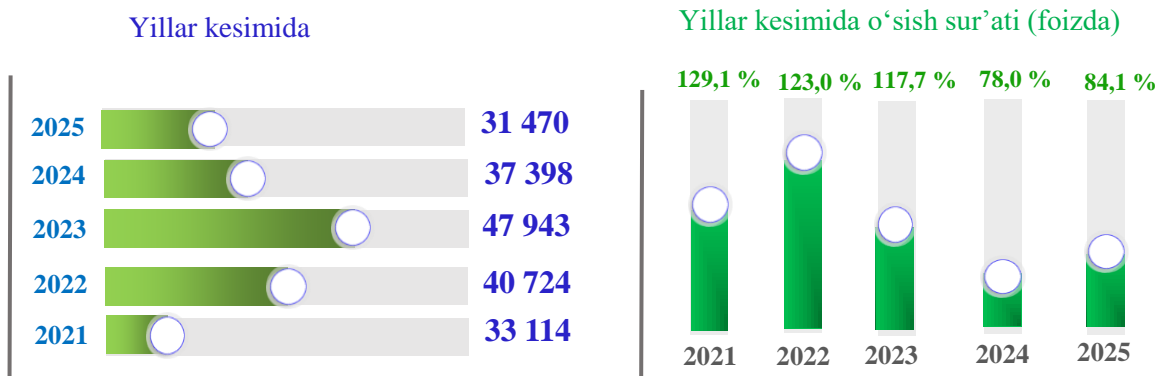
-yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning 14,5 foiz ulushini mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko'ngilochar parklar tashkil etmoqda;

-85,5 foiz ulushini esa oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo'yicha xizmatlar tashkil etmoqda.

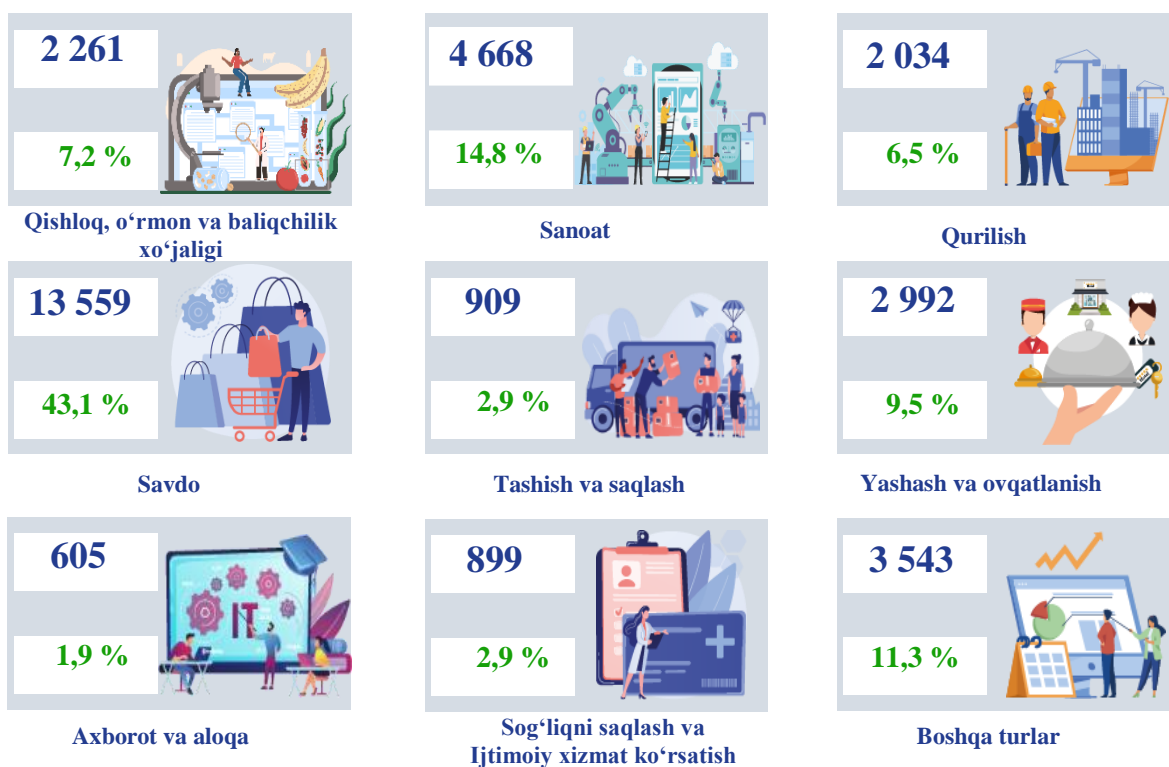
Faoliyat ko'rsatayotgan kichik biznes subyektlari to'g'risida ma'lumotlar

(2025-yil 1-yanvar holatiga ko'ra, birlikda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

jamiga nisbatan ulushi

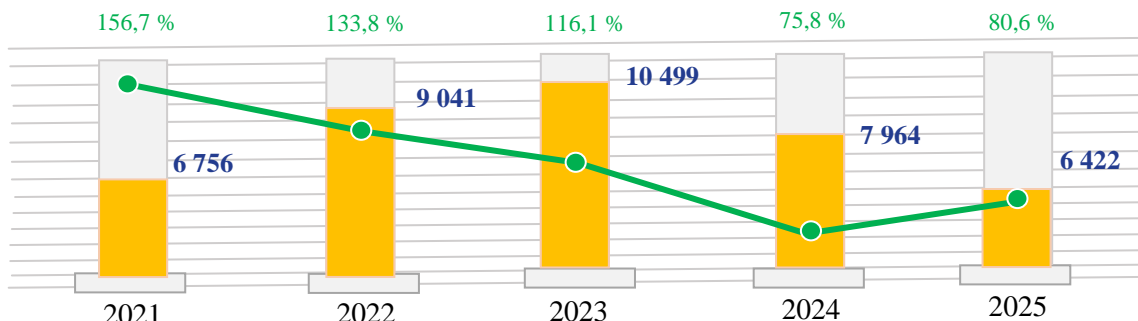
Hududiy kesimda eng ko'p kichik biznes subyektlarining viloyatga nisbatan ulushi Samarqand shahrida (31,0 foiz), Samarqand (9,4 foiz), Urgut (7,3 foiz) va Pastdarg'om (7,4 foiz) tumanlarda faoliyat ko'rsatmoqda. Ushbu hududlarda jami kichik biznes subyektlari sonining 50 foizdan ortig'i faoliyat ko'rsatmoqda.

Ma'lumki, ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg'or faoliyat yuritmoqda.

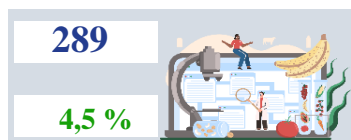
Faoliyat ko'rsatayotgan oilaviy korxonalar to'g'risida ma'lumotlar (2025-yil 1-yanvar holatiga ko'ra, birlikda)

Yillar kesimida soni

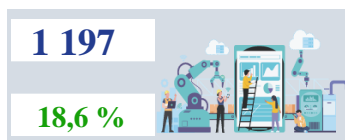
Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

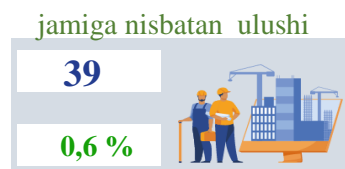
Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Sanoat

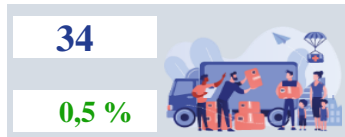

jamiga nisbatan ulushi

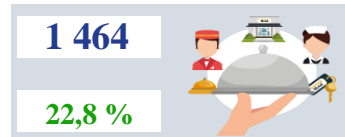
Qurilish

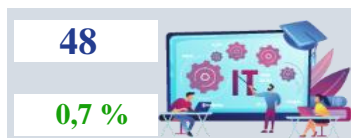
Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog'liqni saqlash va
Ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Boshqa turlar

Oilaviy korxonalar – uning ishtirokchilari tomonidan tovarlar ishlab chiqarish (ishlar bajarish, xizmatlar ko'rsatish) va realizatsiya qilishni amalga oshirish uchun ixtiyoriy asosda, oilaviy korxonalar ishtirokchilarining ulushli yoki birgalikdagi mulkida bo'lgan umumiy mol-mulk, shuningdek, oilaviy korxonalar ishtirokchilaridan har birining mol-mulki negizida tashkil etiladigan kichik tadbirkorlik subyekti.

Yuridik shaxs sifatida davlat ro'yxatidan o'tib, faoliyat ko'rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2025-yil 1-yanvar holatiga ko'ra 2024-yilning mos davriga nisbatan 1542 taga kamayganligini ko'rishimiz mumkin.

Tumanlar kesimida

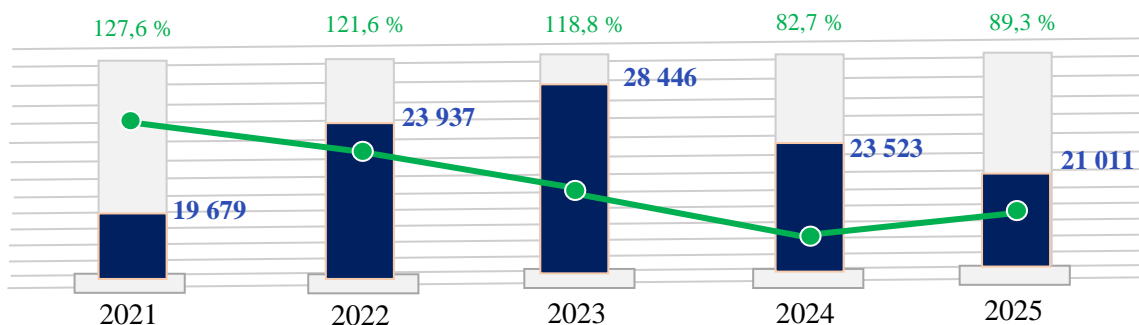
Samarqand sh.	1 732	Ishtixon t.	298
Samarqand t.	797	Bulung'ur t.	267
Pastdarg'om t.	692	Narpay t.	235
Payariq t.	470	Oqdaryo t.	226
Toyloq t.	371	Paxtachi t.	110
Kattaqo'rg'on t.	368	Kattaqo'rg'on sh.	100
Urgut t.	324	Qo'shrabot t.	71
Jomboy t.	316	Nurobod t.	45

Faoliyat ko'rsatayotgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar to'g'risida ma'lumot

(2025-yil 1-yanvar holatiga ko'ra, birlikda)

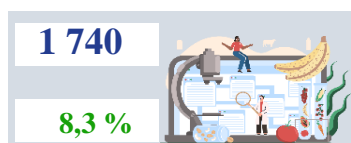
Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

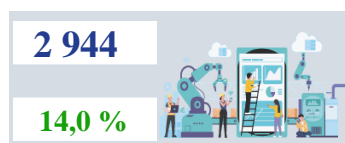

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

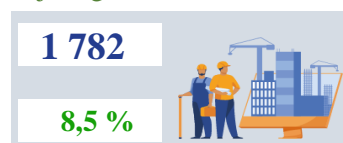
jamiga nisbatan ulushi

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

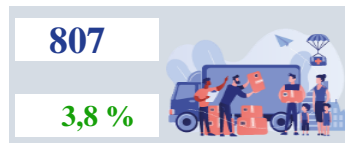
Sanoat

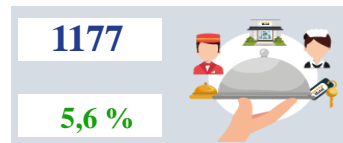
Qurilish

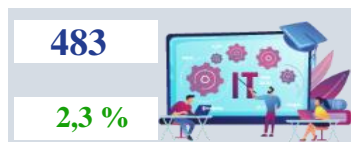
Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog'liqni saqlash va
Ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Boshqa turlar

2025-yil 1-yanvar holatiga ko'ra faoliyat ko'rsatayotgan 31 669 ta tijorat korxonalar va tashkilotlarining 21 011 tasi mas'uliyati cheklangan jamiyatlar ulushiga to'g'ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

Tumanlar kesimida

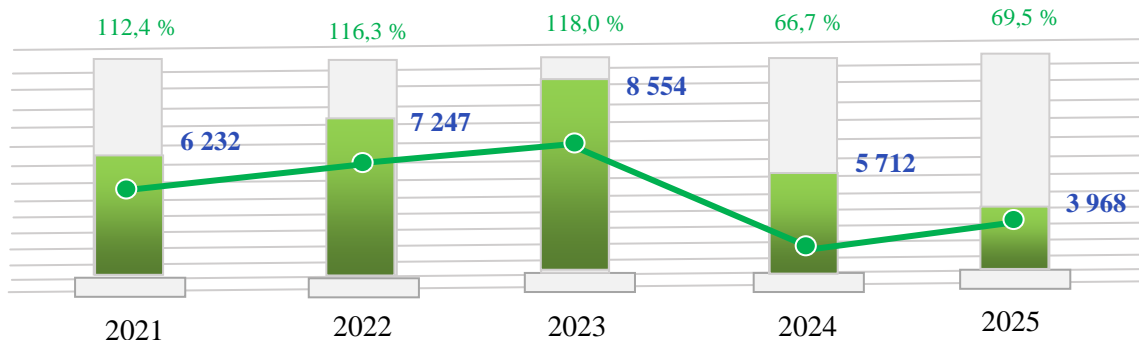
Samarqand sh.	7 403	Nurobod t.	836
Samarqand t.	1 956	Oqdaryo t.	829
Urgut t.	1 562	Jomboy t.	721
Pastdarg'om t.	1 255	Toyloq t.	713
Kattaqo'rg'on t.	932	Ishtixon t.	644
Bulung'ur t.	900	Qo'shrabot t.	614
Payariq t.	898	Paxtachi t.	480
Kattaqo'rg'on sh.	846	Narpay t.	422

Faoliyat ko'rsatayotgan xususiy korxonalar to'g'risida ma'lumotlar

(2025-yil 1-yanvar holatiga ko'ra, birlikda)

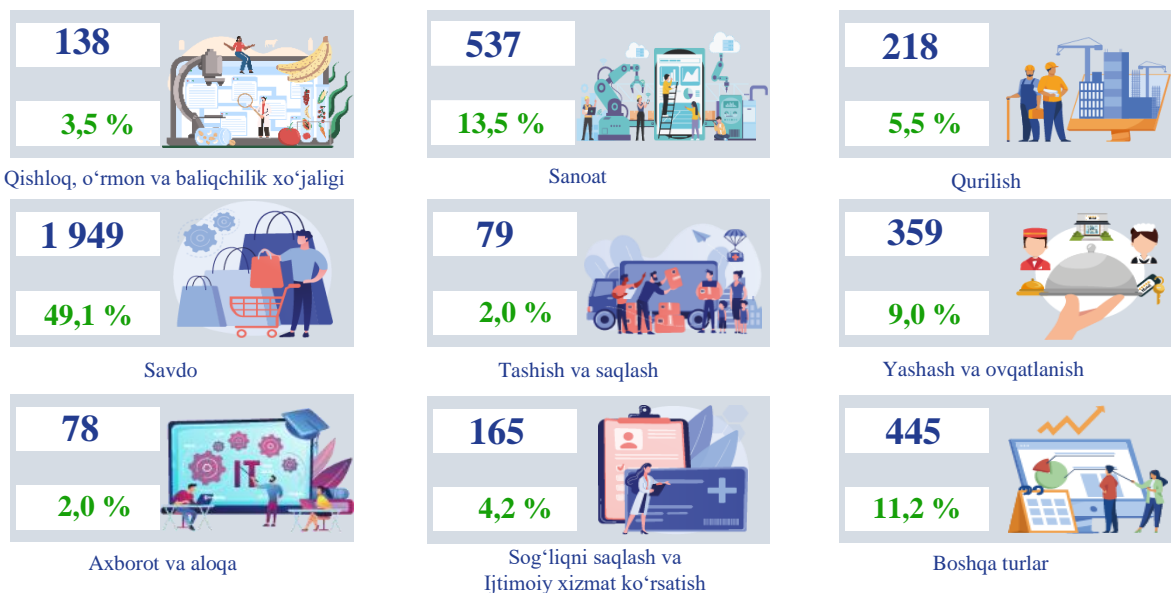
Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

jamiga nisbatan ulushi

Xususiy korxonalar – mulkdor yagona jismoniy shaxs tomonidan tuzilgan va boshqariladigan tijoratchi tashkilot deb e'tirof etiladi. Xususiy korxonalar tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shaklidir.

2025-yil 1-yanvar holatiga ko'ra, faoliyat ko'rsatayotgan xususiy korxonalar soni o'tgan yilning mos davriga nisbatan 79,3 foizni tashkil etdi.

Shahar va tumanlar kesimida

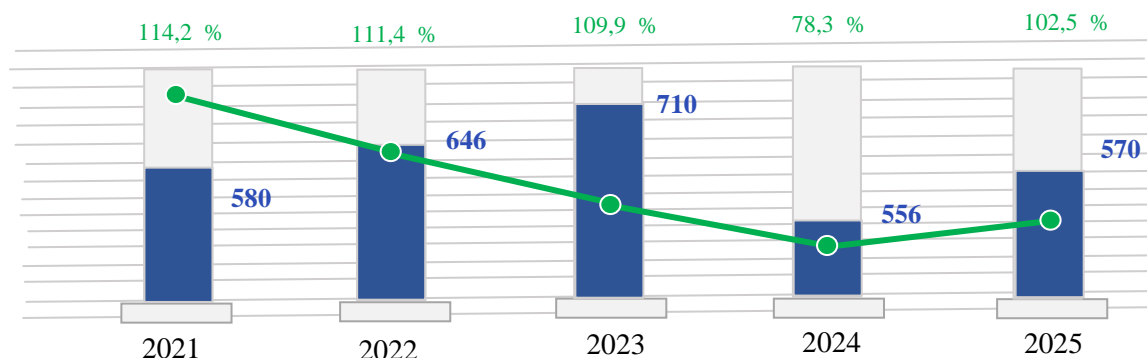
Samarqand sh.	675	Kattaqo'rg'on t.	181
Urgut t.	411	Oqdaryo t.	177
Pastdarg'om t.	366	Bulung'ur t.	169
Narpay t.	357	Jomboy t.	169
Toyloq t.	315	Kattaqo'rg'on sh.	115
Ishtixon t.	314	Nurobod t.	112
Paxtachi t.	236	Payariq t.	82
Samarqand t.	220	Qo'shrabot t.	69

**Faoliyat ko'rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi
korxonalar va tashkilotlar to'g'risida ma'lumot**

(2025-yil 1-yanvar holatiga ko'ra)

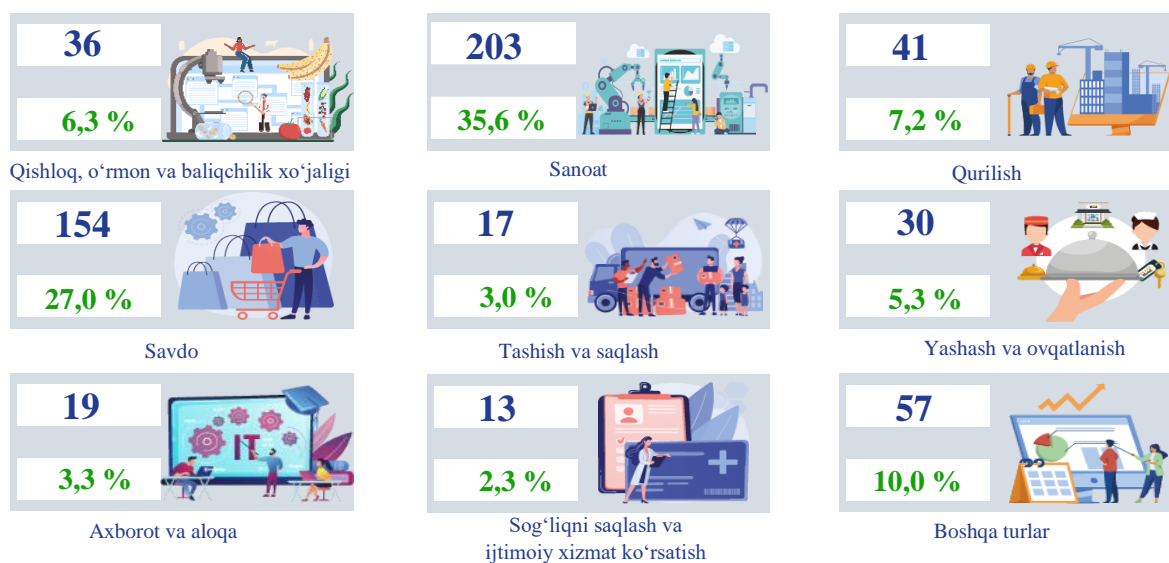
Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

jamiga nisbatan ulushi

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – korxonaning ustav jamg'armasida norezidentlar, chet el yuridik shaxslari (chet el firmalarining filial va bo'linmalari), chet el fuqarolari va fuqaroligi bo'lmagan shaxslar mulki ishtirokidagi korxonalar hisoblanadi.

Shahar va tumanlar kesimida

Samarqand sh.	270	Ishtixon t.	16
Samarqand t.	39	Toyloq t.	16
Urgut t.	37	Bulung'ur t.	15
Jomboy t.	32	Kattaqo'rg'on t.	14
Pastdarg'om t.	31	Kattaqo'rg'on sh.	13
Oqdaryo t.	24	Payariq t.	10
Qo'shrabot t.	22	Paxtachi t.	9
Nurobod t.	19	Narpay t.	3

**Davlatlar kesimida faoliyat ko'rsatayotgan xorijiy kapital
ishtirokidagi korxonalar to'g'risida ma'lumot**

(2025-yil 1-yanvar holatiga ko'ra, birlikda)

xorijiy korxonalar

qo'shma korxonalar

O'zbekistonning yangi tashqi siyosatini asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo'nalishlariga e'tibor berish, qo'shni davlatlar bilan yaxshi qo'shnihilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg'araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O'zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo'lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag'batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonalardan 270 tasi qo'shma korxonalar, 310 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to'g'ri keldi.

Xitoy Xalq Respublikasi

Rossiya Federatsiyasi

Qozog'iston Respublikasi

Turkiya Respublikasi

Janubiy Koreya

Boshqa davlatlar

**Hududlar kesimida xorijiy kapital ishtirokidagi
faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar soni**
(2025-yil 1-yanvar holatiga ko'ra, birlikda)

	Jami	shundan:	
		qo'shma korxonona	xorijiy korxonona
Samarqand viloyati	570	256	314
Samarqand sh.	270	104	166
Kattaqo'rg'on sh.	13	8	5
tumanlar			
Oqdaryo	24	7	17
Bulung'ur	15	5	10
Jomboy	32	21	11
Ishtixon	16	7	9
Kattaqo'rg'on	14	6	8
Qo'shrabot	22	7	15
Narpay	3		3
Payariq	10	4	6
Pastdarg'om	31	14	17
Paxtachi	9	6	3
Samarqand	39	21	18
Nurobod	19	7	12
Urgut	37	30	7
Toyloq	16	9	7

Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonalarining asosiy qismi Samarqand shahrida 270 ta (umumiy miqdoridagi ulushi 47,4 %), Urgut 37 ta (6,5 %), Samarqand 39 ta (6,8 %), Jomboy 32 ta (5,6 %) va Pastdarg'om 31 ta (5,4 %) ni tashkil etadi.

Statistik ko'rsatkichlarga izohlar

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri axborot-ma'lumotnoma tusidagi, vaqti-vaqti bilan yangilab boriladigan ma'lumotlardan iborat bo'lgan avtomatlashtirilgan tizim hisoblanadi hamda yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta'minlaydi.

Ro'yxatga olingan korxonalar va tashkilotlar ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro'yxatidan o'tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrda mavjud bo'lgan yuridik shaxslardir (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro'yxatidan o'tkazilgan hamda davlat statistika organlariga moliya-xo'jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to'g'risidagi ma'lumot kelib tushmagan yuridik shaxslardir.

Yangi tashkil etilgan korxonalar va tashkilotlar ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda, yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslardir.

Kichik korxonalar va mikrofirmalar O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016-yil 24-avgustdagi "Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o'tish chora-tadbirlari to'g'risida" 275-son qarorining 1-ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga ajratiladi.